

## Novice.

**Državni pravnik, kje si?** Že zadnjič smo poročali o velikih sleparjih, s katerimi se hoče vložnike pri „Glavni posojilnici“ za njih denar oropati. Opozorili smo na razne zločine, ki se tako rekoč pred očmi oblasti izvršujejo in povedali smo, da spadajo pravi voditelji „Glavne posojilnice“ v ječu. Vsa likvidacijska komedija nima namreč drugačnega, nego da hoče te vodje „rešiti“. O „millionerju“ Predoviču smo že povedali, da je znal svoj denar na stran spraviti, tako da zdaj „nič“ nima. Drugi vodja in posojilničar Meglič pa je zdaj na grabil kolikor mogoče denarja in pobegnil. Vsi „voditelji“ prepisujejo svoje premoženje na žene, otroke in sorodnike. Končno pa bodejo morali v bogi mali ljudje skravato prihranjenim denarjem to slovensko-narodno lumparijo poplačati. Ali oblast tega ne vidi? Ali je državni pravnik svoje očale izgubil? Ali ne sme res na „moderni način“ ropati in goljufati ter pri temu še vlogo „narodnih mučenikov“igrati? . . .

**Prvaški švindel.** Ljubljanska prvaška „Kreditna banka“ dobila je glasom uradnih številk pretekli mesec 3.682.393 K vlog, dvignilo se je pa iz nje 4.919.815 K. To je dokaz hudega nazadovanja. Ali prvaški listi si znajo pomagati; — ednostavno poročajo, da se je vložilo 4.766.701 K, dvignilo pa 3.674.296 kron. S takim švindelom hočejo pravki ljudstvu pesek v oči metati!

**Vseslovansko pohajkovanje.** Z veliko zadovoljnostjo poročajo prvaški listi, da hoče mestno predstojništvo belogradsko napraviti večje „informativno“ potovanje. Pri temu pridejo „brati“ Srbi seveda tudi v „belo“ Ljubljano in se bodejo tam pri agentu Hribaru ob časi čvika navduševali za vseslovanske vzore . . . Človeka prime pravzaprav kašelj, ako to prvaško novico čita. Radovedni smo namreč v prvi vrsti, ali bode tudi „glavni urednik“ Milan Plut na obed povabljen; saj on je znan s Srbi in srbskim denarjem. Žalostno pa je, da Hribar ne bode mogel Srbe v vseh slovenskih jezikih v imenu „bratske prestolice slovenske bele Ljubljane“ pozdraviti. Kajti Hribar ni več župan in pozdravil bode Srbe v večjem v imenu banke „Slavije“ ali pa obmizja pri „Roži“ . . . Zanimivo je pa vendar, kaj Srbi v Ljubljani iščejo, kakšnih „informacij“ želijo. Ali hočejo slovensko časnikištvu izpozнатi? „Jutro“ naj vzamejo v roko! Ali hočejo občinsko gospodarstvo izpozнатi? Hribarjevi dolgori smrdijo že do Balkana! Ali hočejo gospodarsko organizacijo pogledati? Posetijo naj „Glavno posojilnico“ in „Agro-Merkur“. Mislimo, da hočejo Srbi v Ljubljani — meglo proučiti in te je skoraj toliko, kakor neumnosti v prvaških vrstah . . .

**Obtobični kaplan.** Kakor znano, je politikujoči kaplan Kopitar v Kočevju napravil narodnoško hujškarjo, ki je povzročila demonstracije. Končno se je celo slovenska cerkevna oblast zgrajala nad počenjanjem tega slovenskega kaplana in ga je odpoklicala ter v drugi kraj prestavila. Seveda so pričeli prvaški listi zdajkati in tarnati, kakor Jeremija na razvalinah. Kopitar je postal kar čez noč svetnik in muče-

nik pri slovenskih liberalcih. Kočevarji pa so bili sami razbojniki, itolovaji, morilci in anarhisti . . . Zdaj pa se čuje, da je vložilo c. k. državno pravništvo proti kaplanu Kopitarju tožbo po § 302 (kaz. zakon). Kako neki to, ako je Kopitar res tako nedolžen, kakor novorojenček? § 302 govori o ščuvanju proti drugi narodnosti. Radovedni smo, kaj bode iz te zadeve zraslo. Na vsak način pa se je zopet dokazalo, da je politični mladenič v črni sukni povod neprijetnim dogodkom. Cerkveni poglavari imajo pač prav, ako prepovedujejo duhovščini politiko!

## Iz Spodnje-Stajerskega.

**Napredna zmaga.** Vklub najhujši prvaško-klerikalni agitaciji pod vodstvom politikijočega župnika Zemliča dosegli so napredni možje v sv. Jurju na Pesnici lep uspeh. Pri občinskih volitvah, ki so se namreč p. kr. vrstile, zmagali so napredni naši somišljeniki na celi črti. Izvoljeni so bili: v III. razredu gg. Jos. Wressner (dosedanji župan, 60 glasov), Mih. Klug (57 glasov), nadučitelj Joh. Kobnig (56), Jos. Hauptmann (56); oddanih je bilo v tem razredu 67 glasov in so torej klerikalci komaj 10 glasov skupaj spravili. V II. razredu so bili izvoljeni gg. M. Hlade (20), P. Dappeler (20), Joh. Schautzer (19) in F. Walcher (18 glasov); oddanih je bilo v tem razredu 27 glasov. V I. razredu so bili izvoljeni gg. Fr. Wratschko in A. Wratschko, vsak z 7 glasovi; fajmošter Zemlič pa je dobil en celi glas. . . Tako je ta občina obdržala svoje napredno lice in Št. Jurjani so dokazali, da se ne pustijo od nobenih hujškarjev za nos voditi. Duhovniki naj skrbijo za duše, — posvetne stvari pa si bodejo kmetje že sami opravili. . . Čestitamo izvoljenim možem, čestitamo pa tudi vrlim naprednim volilcem, ki so na dan volitve rešili čast občine. Le takoj naprej!

**Prvaška predznost.** Iz Hrastnika se poroča: Pred tremi meseci prinesel je „Štajerc“ članek, v katerem je povedal, da nekateri od pravkova nahujškanih delavci v „Kesselhausu“ sokolske vaje delajo in šnops pijejo, mesto da bi se za svojo dolžnost brigali. Kjer je služba v „Kesselhausu“ z veliko odgovornostjo vezana, napravilo je ravnateljstvo natančno preiskavo. Ta preiskava je dognala, da so bile „Štajerc“e“ trditve populoma resnične. Samoumevno se je moralno te nezaresljive „sokole“ od te odgovornosti polne službe odstraniti. Vsak drugi podjetnik bi jih sploh odpustil; rudnik pa jim je dal le drugo delo. Ali kjer v novem delu niso mogli sokolskih vaj obdržati, so raje zahvalili. Eden teh delavcev se je pa zopet na njegovo prošnjo nazaj sprejel . . . Zdaj pride pa najlepše: Prvaška učiteljčka Roš in Šentjur sta napravila impertinentni pis, v katerem so rudniško vodstvo na pobalinski način opsovali. Ta pis sta poslala občinskemu zastopu in župan Vodušek se je tako daleč spozabil, da je to fantaliko češkarjo prečital. Seveda se ni upal niti eden slovenskih odbornikov to spisano lumparijo zagovarjati. S takimi psovskami si prvaški hujškarji seveda ne bodejo pomagali. Zanimivo pa je, da si upata ravno učiteljčka Roš in Šentjur rudnik napadati. Kajti ravno

ta dva šolmaštra sta šele pred kratkom v neki zajemškem jeziku milo pri rudniku za „trinkali“ se je prosjačila. Podobna sta beraču, ki pobaše, knikoven se mu dà, za hrptom pa se priduša in fil za mkaže . . . Takšna je „možatost“ in „krepkus opravit slovenskih „sokolov“.

**Prvaški „shod“ v sv. Lenartu slov.** g Breznik Prvaški odršeniki v šentlenartskem okraju pale nauže sami čutijo, da jim kmetje hrbi Roška obracačajo in da se ne pustijo več od lig na dr Roškarjeve kakovosti za nos voditi. V svoj Med obupu kar divajo. Naš krasno uspeli shod Lenart „Vereinshausu“ je tej gospodi zadnje ostalič. Mož pameti zmešal. Kajti ta naš shod je bil prav zmeša iz raz kmeteckem volje. Prvaški hujškarji posso pač mislili, da bodejo naš shod razibili; taka šol tako daleč še nismo prišli, da bi nam ljudje imi sred Kramberger državljanke pravice jemali. Kjer le dob hujškarje iz našega zborovanja vun pometali, je na nso po zraku letali, kakor netopirji, zatekli so tega p k voditeljem laž-kmetske zvezje, da jim najpi to ne magajo. In res, pričeli so bobnati in bobnati po nje so sklicali za preteklo nedeljo v Arnušovo osvrsak nrijo „shod“. Po svojem listu so sicer vpili, način, bode shod „javen“ in „brez orožnikov“ in „veobiska, časten“. Kakor judovski kramarji so delali zvestno klamo in celo farški general dr. Tonče Koroštem k ter revolverski strelec Roškar sta oblubila, iznjiv priedita. In res, prišla sta! In „shod“ se je vrno svo A Bog se usmili, mislimo, da je bilo celo kn se šo rošča in Roškarja sram! Prišlo je pod Krasel kap bergerjevo komando nekaj fantičkov, mokrih nudobn ušesni in radovednih na „hec“, nekaj vbožnih ci g. klerikalcev denarno odvisnih možicov, nekce za žensk, ki so res mislile, da se gre „za vero“ in otrol mnogo otrok iz slovenske šole, ki se jih je En takih oštarijah duševno in telesno kvar. Teno par tucatov oseb je tvorilo „shod“, ki se je. Dne vršil za zaklenjenimi vratmi in ta prič katerega ni smel noben napredni mož. Orožnikoritoži pa je bilo v trgu vse polno. Tako je zborovske šo Roškar-Breznikova stranka. Kaj se je na te učen shodu čenčalo, nam seveda ne moti spanja. Novi še farške laži odgovarjati, ni vredno. Mi klerikrat na cem prav iz srca njih veselje privoščimo. Doklembra bodejo take „shode“ obdržavali, toliko časa atschit bolj smešni nego nevarni. Resnih kmetej na ne bodejo zaslepili. Ti resni kmetje. Zat že davno izpoznali, da vlada v klerikalni strani oče le laž in sleparja. In šentlenartski okraj postavl vsl z vsakim dnevom naprednejši! Na svodenje harja

**Kje je zvijača?** Kakor znano, hotela pa u Breznikova stranka naš kmetski shod v sv. Lga ob nartu razbiti. Mi pa te tičke poznamo in spremstili na vse pripravljeni. Naši reditelji so klemana kalnemu kravalu kmalu konec napravili. Kjer je takrat okrajno glavarstvo samo ob sebi poslal je b par orožnikov v sv. Lenart in ker so ti orodobil niki preprečili, da bi klerikalci po starci svoj kle navadi z nožmi mesarili, pisala je potem „Stražabil po da smo, v senci bajonetov“ zborovali. Obljubila. Po je potem, da bodejo klerikalci priredili v sev! J Lenart javni shod, ki bode vsakomur pristopeči in na kateremu bodejo z nami „obračunal“ lollzne. Ta klerikalni shod se je vršil preteklo nedelju se Ali kakšen je bil? Vršil se je za zaklenjenim O vratmi, v varstvu mnogoštevilnih žandarjev v za Ma kotni krčni Arnušovi! Mi „Stajercijanci“ nismu je za naš shod orožnikov klicali, klerikalci pa xo tu jih za svojega. Mi smo zborovali javno in slab smel vsakdo priti in bi tudi vsakdo prosto be so sedo dobil; klerikalne hujškarje smo le zato v dr vrgli, ker so hoteli shod s škandalom razbiti ga t Klerikalci pa so le Breznikovcem, le svojim p seve tolinicom in tercijalom vstop dovolili; nobden drugače misleči ni smel na njih shod. Tako soljke bille klerikalne oblube velikanska laž. Klerikrat kalc se bojijo slovenskih kmetov topil Roškar in Korošec zamoreta le za žandarji zbrati, rovati! In ti ljudje hočejo nekaj o prostih služ pre dih govoriti. Pač dobro vedo, da bi jih ljudstva z mokro cunjo iz šentlenartskega okraja pognale se

**Prvaki v sv. Lenartu** se kažejo v vedenjam lepsi luči. Sramoto so pač že davno izgubili se Nekateri so kot rihtarji „kurfušerji“. Drugi smag obnošajo v snažni gostilni kakor svinjarji. Pvari z vaškim kaplanom je verouk deveta briga, karsslante že pozna na učencih slovenske šole, itd. Astruč tudi drugače imajo prvaki a tem okraju mnogorao smole. Tako so si napravili pri sv. Lenart utavit varno sodavice; pa jo jim je višja oblast prepo Z vedala. V nekem listjaku imajo stroje, iz nečo je

## Jeza me tere . . .

Jeza škoduje, to že vem,  
vedno ponižen in krotek sem;  
hudé besede od mene ni bat,  
ali neumnost po svetu se klati,  
in se šopiri in se dere:  
mene pa jeza tere . . .

Marioborski »Gospodar«  
postaja vedno večji slepar!  
Črni politiki služi maža,  
ki jo imenujejo »Straža«!  
»Narodni list« v Celju tam,  
farba in laže, ne ve, kaj je sram!  
In na Koroškem otročji »Mir«,  
dela med domačini prepri,  
meša od Kranjcev skuhani šmir.

Jeza me tere — čuda ni!  
Ribi zavrela bi mrzla kri!  
Laž se šopiri ob belem dnevu,  
glava boli me v prvaškem guev!  
Kje so časi brez boja in krik,  
brez prvaškega strastnega vika?  
Kje je resica? . . . Oh, že vem:  
Dajte resnico — »Stajerc« sem!!



nem-nlake zajemajo vodo. Prvakom je pač vse eno! kgeld' tudi se je v prvaških vrstah zopet prigodila e, kar Breznikovemu slučaju podobna stvar. Neki Murko n fige e bil za mlinarja pri Serku v Žerjavcih in je pkost' mel opraviti s sosedovo krvavo. Žandarji so ga zaprli. Pred par leti bil je ta Murko mlinar gor. pri Brezniku in se je menda tam klerikalne ju pač norale naučil . . . Takšni so zaupniki in pri b e t aši Roškarja! Mislimo, da so klerikalci lahko ljudi drug na drugačno ponosni!

svojem Med najhujše prvaške zagrižence spada v shod v Lenartu sl. g. tamošnji kaplanček Peter stanke Paulič. Možico je politika menda že vse mož p r a v i g a n e z m e š a l a in zato pozabi na božje in c e n i s k a č a r s k e postave. Od kar obstoji v sv. Lenartu i ; ali nemška šola, deluje ta črnosuknež v vsemi moje à la joči sredstvi proti nje. Sicer je njemu nemška Kér so jola le dobiček prinesla. Kajti Peter Paulič podali, da ičuje na nemški šoli verouk in dobi za vsako i so se iro tega poduka 6 kron plače. Vklub temu so naj počraži to nemško šolo iz vsega srca in ako bi iati terlo po njemu, bi že davno iz površja izginila. o ošta! Na vsak način, tudi na nepostavni in nekrščanili, daksi način, hoče nedolžni deci zagreniti veselje veliko obiska nemške šole. Naravnost nesramno in ali reprezvestno je, kako ravna ta duhovnik z otrocmi. Korošec Medtem ko je z otrocmi na slovenski šoli pravila, da jubezljiv in prijazen, kaže na nemški šoli e vršil, redno svoje rogove. S tem krivičnem nastopalo Koijem se še javno baha. V zadnjem času pa je Kramiček kaplan otroke na nemški šoli tudi grdrovih za n hudobno p r e t e p a v a t i . Opetovanjo že so nih od stroci g. nadučitelja Flöry prosili, naj ta zakleni nekaj palice za razkazovanje po zemljevidu, ker k a r o " in plan otroke s temi paliami neusmiljeno preteh po pavca. Enkrat je našel g. nadučitelju po verona.

Tehku eno teh palic popolnoma zlomljeno in razse je bilo. Dne 16. novembra 1910 se je to-le zgodilo: in na Neka pridna in mirna učenka Ana Wohlhart se žnikov e pritožila pri katehetu, da se ji otroci iz slovenovske šole vedno na cesti smejijo. Zato je doma temila učenka od katehetu tako klofuto, da so se ja. Na ledovi še par ur pozneje poznali. Priče so vse erikal-akrat navzoči otroci. V II. razredu se je 14. Dokler decembra 1910 to-le zgodilo: Šolarica Avguste asa so Lautschitsch, drugače mirno dekle, prepirla e t o v e je na cesti z nahujskanimi otroci iz slovenske etje so ble. Zato jo je kaplan v šoli tako pretepel, da stranki je oče takoj k zdravniku peljal. Več dni je postaja trok vsled kaplanove surovosti bolehal. Dne 4. enje ! anuarja rekel je kaplan v šoli brez vsacega dela je zraka učenki Ani Wohlhart: "Tvojega bedava. Le-tega obraza ne morem pogledati." Večkrat že in smo o prestrašeni otroci vsled brezsrčne surovosti kleri-kaplana iz šole pobegnili. Isteč dne je pretepel. Ker je baval kaplan šolarico Amalijo Schlögl s pestjo, poslalo ter je bila nazaj pogledala. Šolar Anton Kokol o rož-e dobil od kaplana tri takoj krepke klofute, da svoji e iz klopi padel. Tudi šolar Johan Schermann traža", e bil po glavi tepen, vse to brez pravega poljubljava oda. Priče so vse otroci... To je le nekaj sluši v sv. ajev! Jezus je rekel: Pustite male k meni! stopen Politični farji pa pobijajo iz narodnega sovraštva unali". Nedolžno deco. Ali tudi temu nesramnemu divedelju, anju se bode konec napravil!

O slabih cestnih razmerah piše „M. Z.“ iz v z a s v. Martina pri Vurbergu. V tem nismo kraju je namreč vsako leto mnogo lepega sadja. pa so tako tudi lani. Prišel je trgovec s sadjem, ki in je ni slabo plačal. Ali bržkone ne bode več prišel, sto be-ter so mu troški preveliki. Kaj preostaja kmeto vunom druzega, nego da pletejo sadje v Maribor, razbiti, n ga tam v malih množinah prodajo? Vso sadje im pe-se seveda ne more v jeseni razprodati. Onemu noben sadnemu trgovcu leži še zdaj 120 polovnjakov ako so aboljki v kleti. Težko je jabolka na železnico spraviti. Prevoz čez Dravo v Täublingu se je e t o v , potopil; pri sv. Petru se ne more čez Dravo jji zbolejeti, kjer je voda prenizka in cesta za večji voz preozka. Ostane torej le še cesta čez Petruščak v Ptuj ali sv. Barbaro in sv. Marjeto. To ognalo! pa se pri kratkih dnevih ne more storiti. Opo-vedno zarjamko okrajni zastop na te pritožbe in upamo, zgubili, da se bode prizadetemu prebivalstvu po možnosti ugi se pomagalo. Seveda bode bržkone tudi pri tej ji. Prstvari zločinska obstrukcija slovenskih kar se poslavcev škodovala. Kajti vsled te brezvestne d. Ali obstrukcije v štajerskem deželnem zboru se je mnogo moralo tudi najnajnejša in najpotrebnejša dela rutu to-vstaviti. Slovenski poslanci, kje ste ???

prepo- Zločinec pobegnil? Govori se, da je na eno z neke leto ječe obsojeni župnik Anton Šorn v Beli-

vodi pobegnil v Ameriko. Ako je to istina, potem se mora pač vprašati, kako da oblast tega ni preprečila. Postava je vendar za vse ednak in svinjar v črni sukni spada ravno tako v ječo, kakor kmet, ki se zatrepi. Čuje se, da so Sornu njegovi duhovniški tovariši dali potreben denar. Gliha v k u p š t r i h ! Morda bode ta sladki prijatelj moških med katoliškimi Slovenci v Ameriki še veliko vlogo igral. Ali Amerikanci ne čakajo, da jim pobegne, temveč ga takoj — linčajo!

Mesto Gradeč šteje 151.783 oseb. Število prebivalcev je od 1. 1900 sem za skoraj 10% naraslo.

Razdelitev cirkovske občine. Dne 15. oktobra 1910. sta občinski predstojništvu novo ustanovljenih občin Cirkovce in Škole položili zaobljubo. Občina Škole obsegata vasi Škola in Strazgonjce, ostale poprej k občini Cirkovce spadajoče katastarske občine pa ostanejo pod imenom Cirkovce kot samostalna občina.

Gospodarski tečaji. Na deželni vinogradniški in sadjarški šoli v Mariboru se vršita od 6. do 18. marca dva spomladna tečaji, prvi za sadjarstvo in vinogradništvo, drugi pa kot vinogradni tečaj, za katerega je tudi nekaj podpore na razpolago. Naznanila udeležbe sprejema šola do 24. februarja. (Več o tej zadevi glej v inzervatu današnje številke!)

Umor in samomor. Grozni zločin se je izvršil te dni v vili „Schuster“ na cesti iz Ptajiske gore v Monsperg. Vila je last vdoje Marije Schuster, katera je imela ljubavno razmerje z vpokojenim konduktorem Antonom Smodej. Vsled Smodejeve pjanosti in surovosti je prišlo večkrat do prepira. Ali vedno sta se zopet spopotala. Pretekli ponedelek zutraj pa so našli ljudje obadvia mrtva. Smodej je namreč ženo v postelji s sekiro napadel in ubil. Glava je bila grozno razmésarjena. Potem je Smodej napisal listek, v katerem se je še iz umorjene norčeval. Dal si je potem vrv okoli vrata in si ustrelil dve krogli v prsa. Tudi on je mrtev. Žalostni zločin je prebivalstvo hudo razburil.

Ponesrečili so pri delu v Belivodi hlapci Uroniker, Ples in Strigl. Padli so v 7 m globoko jamo. Komaj da niso življena izgubili; težko ranjeni pa so vsi trije.

Vroča ljubezen. Fant Tone Leskovar v Keblju pri Konjicah je hotel nezvesto svojo ljubico Marijo Gaber ustreliti. Vročega zaljubljenca je orožnik odpeljal na hladno.

Kamen na nogo padel in težko ranil je deleva Rupreta Jerman v kemični fabriki v Hrastniku.

Zaprli so v Ptiju hlapca Filipa Horvat iz Vinice, ki je na Turnišu tovaršem precej obleke pokradel.

Pazite na deco! S svinčnikom igral se je 4 letni sinček dr. R. Breschar v Celju. Deček je padel, svinčnik se mu je v oko zasadil in ga težko ranil.

Postopač Simon Napotnik se je klatil v konjiški okolici in je tam fehtal ter kradel. Nasledil so ga zaprli. Falot je že v Brucku svoje tovarše obkradel.

Zverina. Posestnica Neža Sikošek v Kozjem je vrgla bolano vžitkarico Katarino Kelcher iz sobe na sneg in jo pustila tam ležati. Težko bolana revica je vsled tega umrla. Sikošek je bila na revo jezna, ker ji ta ni svojega premoženja zapustila.

Zopet kupčija z dekleti. P. kr. prišla je v Konjice neka Frančiška Žohar; rekla je, da ima v Belovaru hoteli in sprejela dekle Ludmilo Sk. v službo. Ko je Sk. v Belovar prišla, vidila je, da se jo je spravilo v javno hišo in izročilo siloma sramoti. Policia jo je rešila.

Cerkveni tat se klati po Celju in je že v razne cerkve vloml ter denar pokradel.

Konj udaril je v zgornji Bistrici Antona Pišorn in ga je težko ranil.

Dekleta pozor! V raznih štajerskih mestih se zopet pojavljajo zločinske osebe, ki obljubujejo mladim dekletam dobre službe in jih potem prodajo v javne hiše ter izročijo sramoti. Pozor torej in naznanite vsakega takega trgovca s človeškim mesom oblasti!

Zaprli so v Ptiju že mnogokrat predkazovanega tata Janeza Rep. Kradel je bil zopet v Mariboru obleke in denar.

Cudna smrt. V Sv. Primozu je v pjanosti

delavec Krumpačnik nekega tovariša sunil. Pri temu je pa sam padel in se tako udaril, da je čez par dni umrl.

Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnika Franca Kovačič na Vrhu pri Konjicah. Le živino so rešili. Škoda je velika.

Veliki požar. Pogorela je pri Gradcu vas Ebersdorf. Skupno je pogorelo 14 hiš in poslopij, mnogo pridelkov in živine. Revščina prizadetih je velika.

Smrtno ponesrečil je v fabriki ilovičnega blaga v Pragerhofu delavec Kovassi. Nesrečnež zapušča 7 otrok.

Smrtna nesreča. V Polzeli je prišel vrv var Mih. Fiderschek v fabriki med transmisijsko jermenja. Kolo mu je glavo razdrobilo in je bil takoj mrtev. Nesrečnež bil je splošno priljubljeni in spoštovani obrtnik. L. m. z!

Pijančeva smrt. Rudar Martin Uradnik v Trbovljah je spil dva litra z vodo zmešanega spirita. Drugo jutro so ga našli mrtvega.

Ustrelli se je trgovec Karl Dvorschak v Trbovljah. Kakor znano, se je že pred par meseci hotel ustreliti. Ali ranil se je le. Zdaj je našel zaželeno smrt.

### Iz Koroškega.

Kje je Weiss? List „Freie Stimmen“ poroča, da je bivališče sleparškega monsignore Weissa prizadetim in oblastim naznанено. Kakor znano, je ta zločinski duhovnik glavni krivec pri milijonskemu klerikalnemu polomu na Koroškem. Oblast se takrat ni dosti brigala, tako da je zamogel lovor pobegniti. Zdaj se nahaja v ameriških državac Minnesota. Od tam je baje celo knezoškofiskemu ordinarijatu v Celovcu pisal; prosil je za podaljšanje jurisdikcije, t. j. za pravico, da bi smel tudi zanaprej sv. mašo brati. Mož ima torej železno čelo; vkljub temu, da je koroškim kmetom več milijonov oropal, hoče mašo brati. Weiss se čuti v Ameriki tudi popolnoma varnega. Ako bi se zahtevalo, da se ga našim sodnijam izroči, bi to velike troške povzročilo. Tudi so klerikalni vodje zadovoljni, da je Weiss v Ameriki, kjer zdaj vso krivoj njeni meječi, čeprav so tudi oni sokrivi pri milijonskemu ropu.

Proti monsignorju Weissu, znanemu milijonskemu sleparju je vložila „central-kasa“ tožbo za plačilo 30.000 kron in se je vršila prva razprava že 6. t. m. Seveda ta tožba temu duhovniškemu sleparju ne bode škodovala. Mož se pač le tožiteljem smeji: saj se poznamo . . .

Napredno in prvaško gospodarstvo. V Malatestigu ustanovili so vrli napredni kmetje hranilno in posojilno blagajno za faro sv. Stefan (Spar- und Vorschusskasse). Ta napredni zavod je že otvorjen in se prav lepo razvija. Obstoju mu je zasignjen, kajti gledalo se je v prvi vrsti, da se izvoli v predstojništvo in nadzorništvo zanesljive in v premoženju krepke može. Tako je vsaka nevarnost in vsaka izguba izključena. Za vloge jamčijo namreč člani z vsem svojim premoženjem. Seveda so od pravakov nahujskani zagriženci na to napredno delo prav pisano gledali. In šli so ti v kranjske nake zanj zlepili možaki ter so ustanovili slovensko posojilnico v Sv. Štefanu. Ta slovenska posojilnica stoji baje v zvezi z ljubljanskimi denarnimi zavodi, katerih „zanesljivost“ smo že mnogokrat popisali. Po ljubljanskem vzorcu hočejo menda tudi posojilnari v sv. Štefanu delati. Saj imajo v predstojništvu tri može, ki niti samostojni posestniki niso in ki torej tudi ničesar nimajo, da bi za varstvo vlog jamčili. Tu se vidi prav dobro razliko med naprednim in slovensko-klerikalnim gospodarstvom. Bodočnost pa bode dokazala, kje je poštenost in zanesljivost. Kmetje, odprite oči!

Iz Možice (M i e s s) se nam piše: Pri nas se že dolgo sliši, da klerikalci namenljajo ustanoviti novo rajfajzovko ali posojilnico. Priredili so lansko leto mnogo shodov. Razni prvaški govorniki so se pridružili in rotili, da ni resnica, da bi bili v Celovcu farji toliko milijonov pokradli. Celo domači župnik se je jako naperjal, tako da se je celo nekemu kmetu iz Lebuč smilil in ga je kmet posvaril, naj si varuje zdravje . . . Res je pa vendar-le! Se njih lastni pristaši jim hrbet obračajo. Zdaj, ko vam kmetje več nočajo svoja posestva zastaviti, bi morali imeti vašo železno kaso do sodnega dneva v

